

BENDEKİ SEZAI KARAKOÇ

İsmail Karakurt

■ Bende ki Sezai Karakoç ne zaman ve nasıl mı başladı?

Geçmiş günleri ve zihnimi yokluyorum, bana şöyle bir pencere açılıyor. İlk kez Sezai Karakoç adını orta birdeyken komşumuz Rıza abinin kütüphanesinde gördüğüm *Hızır la Kırk Saat* kitabından hatırlıyorum. Yıl 1976. Sorgun. Hızır kim, neden kırk saat? Kitaba kısım kısım öylesine bakmıştım, o an istesem de tamamını okuma imkânım yoktu. Rıza abi kitap okumayı sevip sevmediğimizi sorduktan sonra cevabımız evet olunca ilk önce benim elime *Türkçülüğün Esasları*'nı oku diye tutuşturmuştu. Ev arkadaşım Feramuz'a da Reşat Ekrem Koçu'dan *Dağ Padişahları* romanını. Ben ikisini de okudum. Bir hafta sonra, kitap hakkında hoşuna giden bilgiler verince o kitabı bana hediye etmişti. İkinci olarak da bana *Deli Kurt*'u vermişti. Sonra araya başka başka kitaplar girdi. O yıl öyle geçti.

Ama *Hızır la Kırk Saat* bir kez iz bırakmıştı bende. Günün birinde sanki yeniden karşılaşacağımıza inanmaya başlamıştım. Bir şeylerin açıklığıyla, bir şeylerin eksikliğiyle bunun için susarmış bazen insan. Bu suskunluk bir yıl ancak sürdü.

Orta ikinci sınıfa giderken yine karşılaştım Sezai Karakoç adıyla. Halamın oğlu Erzurum'da üniversitede okuyordu. Bizim akraba çevresine baktığımda hatırı sayılır kitapları/kitaplığı vardı. Halamlara her gidip gelişimde o kitapları görüyordum. Bildiğim hâlde, bilmezlikten gelerek "Bu kitaplar kimin?" diye usanmadan bıkmadan halama soruyordum ki "Al, götür, oku oğlum." desin diye? Çünkü içimde kitapların hepsini karıştırmayı ve hoşuma gidenleri alıp okumayı kıskırtan bir şey vardı. "Bir hançerin paslanırken çıkardığı gürültü" gibi bir şeydi bu. Allah'tan, ara tatiliydi halamın oğlu da karlı bir günde Erzurum'dan çıkagelmişti. Bunu duyar duymaz soluğu halamlarda almıştım. Türkçe ödevini, "Günlüklere ne yazayım?"ı bahane ederek

kendimi yine kitapların önünde bulmuştum. Ali Osman abi, odasında kitap okuyordu. Hoşbeşten sonra, konuşmaya giriş bahanesi olarak “Ne çok kitabın var abi!” diye sordum. Ve ardından Türkçe öğretmenimizin ara tatilinde günlükler yazma ödevi verdiğini söyledim. O da, “Bu kitaplardan beğendiklerini oku, onlar hakkında kısa kısa bilgiler yaz. Böylece hem kitapları okumuş hem de ödevini yapmış olursun.” demişti. Ben de “Sizce hangilerini okuyayım abi?” deyince, kitaplarına elleriyle dokunarak baktıktan sonra elime üç kitap tutuşturdu. Hangi kitaplar mıydı? Biri Necip Fazıl’dan *Hazreti Ali*, diğer ikisi de Sezai Karakoç’tan *Farklar* ile *Dirilişin Çevresinde*. Nasılsa kitap veren kapı bir kez açılmıştı. Bunları okuyup bitirince nasılsa yenilerini de alırım düşüncesiyle evin yolunu tuttum.

Üç Kitap

Eve varır varmaz *Hazreti Ali*’den başlamıştım okumaya. Kitabın girişindeki Hz. Ali’den alınan sözlere bayılmıştım. Bu sözleri döne döne okumuş, kafa yormuş ve anlamaya çalışmıştım. Çünkü bu yüksek sözlerin, ruhunu ve amacını anlamak istiyordum. Eğer isteğim gerçekleşirse o an, işte o an, şu şubat gününde kar gibi ışıyacaktı kelimeler... Öyle de oldu. “Hazreti Ali”ye hayranlığım katbekat artmıştı. O gün bugündür bende tükenmez bir Ali sevdası. Ali’yi nasıl çok sevdiğimi ve o sözlerini günlüğüme yazmıştım. İlk sözün içinden çıkamamıştım o yaşta. “İnsanın nesebinde iftihar edebileceği tek şey toprakla sudur.” diyordu.

Diğer iki kitaplara gelince, benim açımdan Sezai Karakoç okumalarını başlatmış oldu. Önce *Farklar*’ı okudum, sonra *Dirilişin Çevresinde*’yi düşünerek ve anlamaya çalışarak. Şaşırmıştım. Üç Türkiye vardır, diyordu bir yazısında: “Türkiye, Türkiyemiz ve Türkiyeleri”. Türkiye’nin ne olduğunu o yazıdan anlamıştım. Bu yazıyla, Türkçe öğretmenimizin kompozisyon ödevinin karşılığı da tam yerini bulmuştu. Bizim köyün öğretmeni Rahmi Bey’in yardımıyla kompozisyon ödevimi de yazmıştım. Daha ilk okuyuşta, o yazıdan ve diğer birçok yazıdan anladıklarım, hoşuma giden cümleler günlüklerimdeki yerini almıştı.

Hızır ile Kırk Saat

Kitapları bir haftada okumuştum. Tatil bitmeden bir an önce yenileri almak istiyordum. Ali Osman abiyile karşılaştığımda ilk sorum: “Abi, sende *Hızır ile Kırk Saat* kitabı var mı?” diye sorduğumda “Nerden biliyorsun, sen o kitabı?” karşılığını vermişti. Bir de ne göreyim *Hızır ile Kırk Saat*’i bana doğru uzatıyordu. Dedim ya, kitap veren kapı bir kez açılmıştı. İşte devamı geliyordu. Sevinçimden başka kitap vermesini istememişim. Çünkü birkaç dinî kitap daha veriyordu, almadım. “Abi, onları sonra alayım mı?” dedim. *Hızır ile Kırk Saat*’ı alıp bir an önce evin yolunu tutmuşum. Yolda kitabı arada bir çıkarıp bakıyordum. Ayaklarım yere basmıyordu. Bugünkü gibi aklımda, kapakta arılar vardı. Korkuyordum, kar üzerine düşürmemek için de dikkatle inceliyor ve yürüyordum. İki de bir Kanak çayını bir geçseydim diye diye mırıldanıyordum.

Bunda hem eve bir an önce varmak isteği hem de küçük de olsa kurda çakala denk gelmeyeyim korkusu vardı. Eve vardığımda doğruca dama çıktım, sırtımı bacaya dayadım, orada çoğunu okudum *Hızırda Kırk Saat*'in kar ışıltısında. Sanki “Taşların kalb atışlarını duyanlar/Yalnız onlar okur benim söylediklerimi” dizelerini bu an için yazmıştı. Karların kalp atışını duyuyordum. Hava kararınca damdan indim. O gün kaldığım yerden bir sonraki gün devam edip bitirmiştim *Hızırda Kırk Saat*'i. Her şey nasiple işte. *Hızırda Kırk Saat*'i okumak nasip olmuştu. Ne kalmıştı bana bu okumadan? Öncelikle kitabın ve şairin adı, sonra birçok isim... Bir de daha ilk sayfadan, “Her evde kutsal kitaplar asılıydı” dizesi. Çünkü birçok evde olduğu gibi bizim evde de kutsal kitabımız, babamın en sevdiği yazılı, yaldızlı ve işlemeli kılıfında duruyordu duvarda. Nasıl bir merakla okumuştum, nasıl bir mahşerdi ki içimde hep bir şeyleri tutuşturuyordu büyüdü ve ateşli bir dille. Paramparça olmuştu *Hızırda Kırk Saat*. Sayfalar elime geliyordu. Kim bilir ne der, bir daha kitap vermez mi endişesiyle Ali Osman abiye kitabı bir türlü geri veremiyordum. Neyse ki ara tatilin bitmesi kurtarıcı oldu. Tatil bitti. Ve Yozgat'a döndük. Kitabı da beraberimde götürdüm. Feramuz'la sayfalarını düzenleyerek bir güzel yapıştırdık ve itina ile defalarca okumaya yine devam ettim. Yazın köye gittiğimde kitabın başına nasıl bir şey geldiğini anlamış gibi “Madem şiiri çok seviyorsun, sende kalsın o kitap.” demesin mi? Allah'ım nasıl nasıl sevinmişim! *Hızırda Kırk Saat* artık benimdi. Hep bende kaldı ve hâlâ duruyor kitaplığında. Bu kitap yetmezmiş gibi bir de Yılmaz Yalçın'ın *Yokuşlarda Susamak* romanını hediye etti.

Bir de öğretmenliğim boyunca “Bir güldü yetiştirmek için/Yaratılmışız/Şükür Tanrıya” dizelerini dilimden hiç düşürmedim. Ne de olsa hazırlıyordu *Hızırda Kırk Saat* kişiyi, hem “Kişinin kendisiyle yaptığı bir konuşmaya” hem öğrencileriyle.

İz Sürmek

Kafaya koymuştum, erken bulduğum geç kalmadığım şairin izini hep sürecektim. Başka kitaplarına özellikle şiir kitaplarına ulaşma fikriyle dolmuştum. Bulduklarımı okuyacaktım. O kitaplardan şiirler yazacaktım defterlerime. Bu düşünceyle tatil dönüşü okul kütüphanesini ilk sıraya almıştım. Param oldukça bazılarını satın almayı bile düşünüyordum artık.

Dediğim oldu. Okul kütüphanesinde Sezai Karakoç'tan kitaplar bulmuştum. Hangileri miydi? Fatih Yayınevinden çıkan ve tek ciltte toplanmış *Yazılar I - II - III* ile *Yitik Cennet, Sesler, Taha'nın Kitabı, Şiirler III* adlı kitaplarıydı. Özellikle *Şiirler III*'ü kütüphaneden sürekli alıp alıp okudum. Sevdiğim şiirleri, dizeleri günlüklerime ve diğer defterlere yazdım. *Şiirler III*'ü neredeyse parçalanacak şekilde okuduğumdan kütüphane memurundan azar bile yemiştım.

İlk olarak o yıllarda Yozgat'ın büyük kitapçısı Çile Kitabevi'nden kitaplar almaya başlamıştım bile. *Çile*'den, başka yazarlar ve şairlerin yanı sıra Sezai Karakoç'tan *Yitik Cennet*'in yanı sıra *Şiirler III, Şiirler IV (Zamana Adanmış Sözler)*

ve *Şiirler VI (Leylâ ile Mecnun)* adlı kitapları satın almıştım, hiç unutmam, unutamam. Kütüphanedekinin akıbeti gibi kendi aldığım *Şiirler III* de paramparça olmuştu. Ama “Dirildim bir örnek gibi mahşerden”. Sonra diğer kitaplarının özellikle ilk baskıların, imzalı kitapların peşine düştüm gürültüsüz ve sessiz akan ırmaklar gibi.

Düşünce ve özellikle şiir kitaplarından hareketle fikir dünyası, medeniyet anlayışı ve poetikası bakımından iz sürmeyi başka bir yazıya bırakalım.